

DISCURS D'INAUGURACIÓ DEL CURS 2017-18

Secretaria General

[Amb la vènia]

El Secretari General que m'ha precedit acabava la seva intervenció en aquest mateix acte d'ara fa un any amb el desig que la persona que el succeís en el càrrec i hagués de fer el resum de la memòria del curs 2016-17 pogués fer ressaltar nous avanços i noves millores a la nostra universitat i també se sentís tan orgullosa de la nostra institució com s'hi sentia ell. En aquell moment, jo escoltava el parlament asseguda a la sala i no tenia ni idea que aquella tasca em tocaria a mi, però ara que hi som ja puc avançar que podré agafar el testimoni dels desigs que ell deixava plantejats.

Passaré a relatar, doncs, el que ha fet que això sigui possible. Però abans de començar, vull emmarcar aquestes paraules, justament aquest curs, en dues circumstàncies que m'han fet reflexionar sobre algunes qüestions relacionades amb la Universitat que són les que us transmetré juntament amb la memòria acadèmica, que és allò que em pertoca fer en aquest acte. Però com veureu, una cosa va amb l'altra.

La primera circumstància és la que precisament em fa ser ara aquí: a final del curs passat i després del procés electoral amb les eleccions del dia 24 de maig, va sortir reelegit com a Rector el doctor Llorenç Huguet. D'aquí i gràcies a la seva confiança, el meu nou càrrec com a Secretària General. Aquest fet i el poc temps que fa que estic en el càrrec ja m'han fet veure la Universitat des d'una altra perspectiva, molt més àmplia i transversal. He vist com darrere els grans pilars de la vida universitària: la docència, la recerca i la transferència, hi ha un engranatge complicat que fa que tot funcioni: serveis que podem denominar transversals, persones fins i tot en certa manera anònimes que fan que tot el que ens pareix normal sigui, a més, possible. De la qual cosa es pot deduir clarament que tot és més complicat del que a vegades ens sembla.

La segona circumstància de què us parlava és haver pogut gaudir d'una estada d'investigació, durant el mes de juliol, en una universitat estrangera. A partir d'aquesta experiència, que m'ha permès reflexionar amb certa distància i conèixer altres maneres de fer les coses, crec, com a professora universitària, que el dia d'avui són moltes les situacions que ens allunyen d'allò que som, estic pensant en la "paperassa" diària en tots els àmbits de la vida acadèmica: el que suposa la gestió d'un projecte de recerca; el que suposa en temps i esforç preparar la documentació de les acreditacions a les diferents figures de professorat; la preparació de les acreditacions dels estudis on hi ha professors, personal d'administració i serveis i estudiants involucrats, etc. I cal recordar, perquè crec que enmig del món que ens envolta ho estam oblidant, que som acadèmics, amb tot el que això significa: aprofundir en el coneixement, crear-ne de nou i transmetre'l, que estimam la nostra feina, i que, almenys molts de nosaltres, per no dir la majoria, tenim la sort de poder dedicar-nos a allò que ens agrada.

Segurament us demanareu què té a veure això amb la memòria acadèmica. La memòria reflecteix les activitats que professors, personal d'administració i serveis i distints serveis i centres han dut a terme durant el curs acadèmic anterior. Som moltes les persones que en les situacions que he plantejat, cercam hores allà on no n'hi ha per fer allò que ens agrada: fer recerca, acabar un article, dirigir tesis doctorals, preparar les nostres classes, una intervenció a un congrés o la participació en un seminari especialitzat... Bé saben els nostres familiars el sacrifici que això suposa..., traduït en hores de feina...: des d'aquí i per a ells el meu petit homenatge. Així surten les dades i xifres de cada una de les memòries, any rere any... Per això, la feina més important que hem de fer quan llegim les xifres és anar més enllà, humanitzar-les, pensar en el que hi ha darrere, que es tradueix moltes vegades en un gran esforç per part de molta de gent.

Abans d'entrar en més detalls, cal tenir un emotiu record per a aquells que ens han deixat durant el curs passat. Un mateix dia i amb poques hores de diferència s'informava la comunitat universitària de la mort de dos companys: el doctor Eugeni Garcia Moreno i el doctor Francisco José García Palmer. Deixaven un buit a les seves aules i laboratoris, buit que companys i alumnes tornaran a omplir amb el seu record i la seva feina.

També el nostre sentit record pel senyor Isidoro Méndez Vélez, membre del PAS jubilat, per la senyora Aina Rado i Ferrando, membre de la Comissió

Permanent del Consell Social, i pel senyor Pere Noguera Vizcaíno, que va ser membre de l'Aula de Teatre de la UIB.

I a tots aquells que s'han jubilat, els desitjam el millor per a la nova etapa que ara comencen.

Tots ells, així com els alumnes que acaben i es veuen orgullosos a les cerimònies de graduació, els alumnes que avui comencen un nou curs i els que segueixen els seus estudis, tot el personal d'administració i serveis i tot el personal docent i investigador representam la UIB; les persones són les que fan una institució. Cal tenir ben present que tots, com a col·lectiu, formam la imatge que la societat té de la UIB.

Pel que fa a la presentació de la memòria del curs 2016-17, no podré ser gaire original pel que fa a l'estructura. La Universitat es fonamenta en tres pilars: la docència, la investigació i la transferència, per això aquests seran els grans eixos d'aquesta intervenció, encara que s'hi afegiran altres circumstàncies, que també s'han de destacar.

I no podem parlar de xifres sense parlar abans de les persones que ho fan possible. El curs 2016-17 la UIB comptava amb 1.023 professors equivalents a temps complet. Sis es varen promocionar de titular d'escola universitària a titular d'universitat i es varen realitzar 30 concursos a places docents de funcionaris. A més, la UIB va ampliar el Claustre amb la investidura de tres doctors honoris causa, el doctor Josep Lluís Sureda Carrión, el doctor Joan Veny i Clar i la doctora Carme Riera i Guilera.

Pel que fa al personal d'administració i serveis, format per 552 persones, s'ha de dir que es va fer la més gran convocatòria de promoció interna feta fins ara: es varen treure 107 places, de les quals s'han pogut beneficiar 94 funcionaris. Aquesta mesura ha enriquit sens dubte l'estructura administrativa del PAS i permet abordar els nombrosos reptes de futur amb més i millors garanties. A més, es va aprovar la carrera professional per al PAS funcionari i es va obrir una convocatòria per a un nou borsí d'interins.

Docència

Per parlar de docència del curs passat s'ha de començar amb una citació obligada: hi va haver 60 alumnes que varen començar a la UIB els estudis de grau de Medicina, i cal fer constar la sorpresa agradable que tot i ser el primer any d'impartició, les avaluacions són positives, fins i tot reflectides a l'U-ranking 2017 de la Fundació BBVA i l'IVIE, que a més ens duu a felicitar els estudis de

Psicologia, Infermeria i Fisioteràpia, ja que ocupen el primer lloc entre les universitats espanyoles. I amb caràcter més general, s'ha de dir que la UIB ocupa la cinquena posició en productivitat docent.

D'altra banda, hi ha tres graus de l'Escola Politècnica Superior de la nostra Universitat que han obtingut segells europeus de qualitat, concretament, els graus d'Enginyeria Telemàtica i d'Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica han obtingut el certificat EUR-ACE, i el grau d'Enginyeria Informàtica, el certificat EURO-INF. Segells que només han obtingut aproximadament un 10% de les universitats públiques espanyoles.

Correspon començar a donar qualche xifra; serà la del nombre d'alumnes matriculats durant el curs 2016-17: 17.619: 11.278 de grau, 1.385 de màster, 826 de doctorat, 2.224 de la UOM i 1.906 d'altres cursos.

Pel que fa als de grau, n'hi ha 2.791 que són de nou ingrés, corresponents a 35 graus i dobles titulacions, 32 dels quals ja han passat amb èxit les acreditacions corresponents. A aquests s'hi afegiran aquest curs que avui inauguram de forma solemne, els estudis de grau d'Odontologia, que faran que la UIB, a través de l'escola adscrita ADEMA, pugui oferir noves especialitats i oportunitats a la societat. Pel que fa als centres adscrits, hi ha un total de 345 alumnes matriculats, dels quals 103 són de nou ingrés.

També s'ha fet feina amb la mobilitat dels estudiants i la internacionalització dels nostres estudis, i destaquen entre altres els programes ERASMUS Plus i ERASMUS Plus Pràctiques. Les principals destinacions europees dels nostres alumnes han estat Alemanya, Itàlia, el Regne Unit, Polònia i Holanda. La UIB ha enviat 343 alumnes a altres universitats i ha rebut 452 alumnes de fora. La Universitat aposta per la internacionalització, però sense perdre les arrels, fixades en la nostra cultura i llengua pròpia, que en cap cas no han de ser un entrebanc, sinó un incentiu per a la gent que ve de fora, estudiants i professors visitants.

Pel que fa als alumnes de postgrau, durant l'any acadèmic 2016-17 s'han ofert 36 màsters universitaris oficials, dels quals n'hi ha cinc que són interuniversitaris, a més de quatre dobles titulacions amb universitats i centres de recerca estrangers. Precisament, el curs acadèmic 2016-17 la UIB ha incorporat a la seva oferta d'estudis de doble titulació el Màster Universitari en Llengües i Literatures Modernes, que s'imparteix amb la Universitat Pavel Josep Safárik de Košice (Eslovàquia).

D'altra banda, l'oferta d'estudis de doctorat d'aquest curs ha estat de vint-i-quatre programes, dels quals n'hi ha vuit que són interuniversitaris. A més, amb un dels nostres doctorats es conformen dues dobles titulacions: una amb el Centro de Investigación en Materiales Avanzados (CIMAV) i l'altra amb la Universitat Autònoma de Nuevo León de Mèxic.

Tenim un total de 2.211 alumnes de postgrau, 1.385 dels quals són de màster i 826 de doctorat. S'ha de dir que els estudis de postgrau de la UIB atreuen cada any un nombre més gran d'estudiants d'altres països, i un de cada set alumnes de màster i doctorat de la UIB són estrangers, proporció que arriba al 25% en els estudis de doctorat.

Entre les actuacions per potenciar la internacionalització s'impulsen una sèrie d'ajuts que permeten dur a terme activitats en aquest àmbit: les del Campus d'Excel·lència i el Programa d'impuls a la internacionalització del postgrau en són un exemple.

No es pot oblidar en aquest punt el suport que dona a tota la docència Campus Extens: el curs passat hi havia 2.266 assignatures de grau a Moodle i 762 de màster i es varen utilitzar 5.786 hores de videoconferència.

Pel que fa als nostres alumnes, tenen nova presidenta del seu òrgan de representació: la senyora Deborah de Oliveira Xavier. I ells, els alumnes, també donen a conèixer el nom de la UIB fora de les nostres illes: un equip de la Facultat de Dret va rebre el premi a l'equip més complet de la competició MOOT a Madrid. A més, un alumne de la doble titulació del grau d'Administració d'Empreses i Dret va ser guardonat com el millor orador de la Lliga de Debat Universitari 2017 de la Xarxa Vives i l'equip de la UIB va rebre el premi al millor equip.

La Universitat també té un paper important a l'hora d'apropar els estudiants a les empreses de cada sector: ho demostra el nombre de convenis de pràctiques amb empreses signats i l'organització de l'XI Fòrum de l'Ocupació, en el qual varen participar més de 900 universitaris i més de 80 empreses.

Darrera tot això hi ha una feina prèvia que és la d'acostar la UIB als alumnes de secundària mitjançant múltiples activitats que es duen a terme de forma continua: les olimpíades sobre distintes matèries, el Programa d'orientació i transició a la Universitat, Ciència per a Tothom, les Jornades de Portes Obertes, etc. Aquí també s'han d'anomenar els premis que convoca el Consell Social per a alumnes de batxillerat. Però la UIB va més enllà i també arriba als més grans:

els programes de la Universitat Oberta per a Majors, amb les distintes activitats, són una garantia d'èxit curs darrere curs. Com a mostra, les xifres: 1.659 alumnes a les activitats de la UOM a Mallorca, 329 a Menorca, 180 a Eivissa i 56 a Formentera.

Investigació i Transferència

Pel que fa a la investigació, si miram la nostra pàgina web, portada sens dubte del que passa a la nostra universitat, dia rere dia donam a conèixer nous avanços, o interessants projectes de recerca. Això demostra que la nostra institució és una universitat viva, dinàmica... Cosa que també ve avalada per la posició de la UIB en investigació al rànkning del BBVA: la quarta universitat en productivitat investigadora. Tot això és sens dubte reflex de la feina dels nostres investigadors, però també de la dedicació del personal de l'Oficina de Suport a la Recerca i dels programes que gestiona.

Però, a més d'això, podem estar ben satisfets, perquè ens han reconegut la feina dels nostres investigadors amb premis tan rellevants com el Princesa de Asturias d'Investigació Científica i Tècnica 2017 a la investigació sobre les ones gravitacionals, que se suma als que ja havien aconseguit aquests investigadors, entre els quals el premi Ramon Llull 2017 del Govern de les Illes Balears. Però no són els únics premiats, el Col·legi d'Infermeria va reconèixer el mèrit a tres dels nostres professors, la doctora Rosa María Alberdi, també investida doctora honoris causa per la Universitat de Múrcia, la senyora Verònica Lluch i el doctor Jesús Molina, i varen venir cap a la Universitat el premi Luis Ramallo per al doctor Joan Rita, el premi del III Concurs d'Investigació Foment d'Estudis Socials i Sociologia Aplicada per a la doctora Fernanda Caro i el premi de l'Asociación de Juristas de la Salud per a la doctora Cristina Gil. A més, hi ha tres membres del nostre professorat que han ingressat a les reials acadèmies de Medicina, Història, i Jurisprudència i Legislació.

I això només és una petita part, tal vegada aquest curs la més visible, però si miram les xifres en recerca, podem comptabilitzar 976 publicacions internacionals, 223 de nacionals i 80 projectes concedits. A més, s'han defensat 72 tesis doctorals i s'han concedit 18 mencions de doctor europeu.

Aquest curs estava marcat al calendari de l'IFISC: complia deu anys, i en aquest marc s'han celebrat diverses activitats, l'acte central de les quals ha estat el Congrés Crossroads in Complex Systems, que ha tingut un gran èxit de participació.

El nombre de convenis signats amb empreses i institucions, 130 el curs passat, l'èxit en l'organització de congressos tant d'àmbit nacional com internacional, iniciatives com el Club d'Emprenedors de la UIB o el suport a les càtedres d'empresa, que ja són cinc, són una bona mostra de transferència i innovació. I el més rellevant, si es miren les xifres de la memòria, és que els resultats en investigació i transferència es reparteixen en totes les branques de coneixement.

Altres

La UIB està ben situada en docència i en investigació, però això no és tot:

- [La UIB és una universitat solidària, compromesa i saludable](#) i els fets ho demostren: basta veure la tasca feta per l'equip de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, amb el nombre de programes i activitats que gestionen (pràctiques i estades solidàries o ajuts a projectes per al desenvolupament), així com la implicació de la comunitat universitària.
- El projecte UIB de Campus Saludable també ha estat premiat, i
- La Clínica Jurídica de la Facultat de Dret ha complert cinc anys: hi ha 66 alumnes que han realitzat les seves practiques externes exercint l'advocacia des de la solidaritat.
- [La UIB és cultura](#)

Ho demostren les 127 activitats organitzades pel SAC sobre cultura, divulgació i participació, a més de les 55 de formació, amb un total de 6.401 assistents.

I enguany correspon fer una menció especial de la Coral de la UIB, que sempre ens acompanya en els actes acadèmics, a més de moltes altres actuacions: més de 60 concerts durant el curs passat. Enguany està d'aniversari: celebra els 40 anys i ha tingut un regal especial amb la cita aquest estiu amb el públic alemany. Des d'aquí la nostra felicitació.

- [La UIB està compromesa amb la igualtat d'oportunitats entre dones i homes](#)

A més de tota la feina que ha dut a terme l'Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes, cal destacar la Medalla d'Honor i Gratitude de l'illa de Mallorca que va rebre la Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere.

- [La UIB és...](#)

un gran engranatge dins el qual hem de mencionar Edicions UIB, amb un nombre important de publicacions, el Servei de Biblioteca i Documentació, que ha rebut de nou el certificat ISO 9001, la DIRCOM i l'Oficina Web, la nostra pantalla cap a l'exterior... Cal fer ressaltar la feina de l'Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials, que el curs passat va atendre 154 alumnes... No pot cabre tot dins aquest resum, però heu de tenir ben present que tots hi sou.

Tenim una Universitat petita, però molt gran; jove, però que –com solem dir– ja comença a tenir una edat: recordem que el 2018 complirà 40 anys. Esper, en un aniversari tan assenyalat, poder donar bones notícies i exposar bons resultats.

Per acabar us vull demanar que enguany quan ens arribin les dades dels rànquings o quan mireu amb detall els números de la memòria acadèmica, mireu més enllà: les persones, les vides i l'entusiasme que en moltes ocasions hi ha darrere.

Moltes gràcies.